
STUDIA
NAD FASZYZMEM
I ZBRODNIAМИ
HITLEROWSKIMI

XXXII

STUDIA NAD FASZYZMEM I ZBRODNIAМИ HITLEROWSKIMI

XXXII

pod redakcją Macieja Marszała

**WROCŁAW 2010
WYDAWNICTWO UNIwersYTETU WROCŁAWSKIEGO**

Komitety Redakcyjne
Jerzy W. Borejsza, Alfred Konieczny, Wiesław Kozub-Ciembroniewicz,
Marek Maciejewski (przewodniczący), Henryk Olszewski, Ryszard Skarżyński

Redaktor serii
Marek Maciejewski

Redaktor tomu
Maciej Marszał

Sekretarz Redakcji
Tomasz Scheffler

Recenzent tomu
Lech Dubel

Redaktorzy Wydawnictwa
Małgorzata Heidrich-Sowińska, Jolanta Kardela, Barbara Majewska

Redaktor techniczny
Aleksandra Dudzińska

Tłumaczenie streszczeń
Adam Bosiacki (s. 259), Olgierd Grott (s. 396), Łukasz Machaj

Projekt okładki i strony tytułowej
Leonard Szłapka

Wydanie książki dofinansowane
przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Wrocław 2010

ISSN 0239-6661 ISSN 0137-1126

Skład i łamanie wykonano w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Wydrukowano w Drukarni TOTEM

Spis treści

Studia i artykuły

Ryszard Skarżyński, W poszukiwaniu istoty polityki i tego, co polityczne. Tomasz Mann, Max Weber, Carl Schmitt i Hannah Arendt pomiędzy emocjami, marzeniami i poczu- ciem rzeczywistości	7
Adam Wielomski, Eric Voegelin wobec narodowego socjalizmu. Próba filozoficzno-religij- nej interpretacji zjawiska	33
Marta Baranowska, Naczelnik – najwyższy autorytet i prawodawca	55
Maria Zmierzak, Krytyka demokracji w ideologii Adolfa Hitlera	75
Marek Maciejewski, Wódz i jego drużyna. Początki kształtowania się władzy i autorytetu Adolfa Hitlera wśród nazistów	93
Anna Kanarek, Koncepcje i instytucje narodowosocjalistycznego prawa według Karola Joncy	115
Joanna Sondel-Cedarmas, Giovanni Papini. Od nacjonalizmu estetyzującego do futuryzmu politycznego (1903–1914)	147
Małgorzata Kiwior-Filo, „Per una nuova democrazia” – krytyka faszyzmu w myśli politycz- nej Giovanniego Amendoli	183
Jacek Bartyzel, Synarchizm meksykański (1931–2009): geneza, dzieje, doktryna. Część II (1945–2009)	195
Adam Bosiacki, Ewolucja doktryny „konstytucjonalizmu radzieckiego” 1918–1991	243
Bartosz Czepil, Związek Radziecki jako państwo skorumpowane	261
Maciej Cesarz, Doktryna rasowa Niezależnego Państwa Chorwackiego (1941–1945)	291
Marek Kornat, Europa międzywojenna wobec rządów Józefa Piłsudskiego. Interpretacje „samoograniczającej się dyktatury” (1926–1935)	307
Wojciech Opióła, Polska prasa prawicowa wobec interwencji Włoch i III Rzeszy w Hiszpanii 1936–1939.	351
Olgiert Grott, Polski ruch narodowosocjalistyczny w latach 30. XX wieku	375
Agnieszka Zajączkowska-Drożdż, Deportacje do obozów zagłady w Bełżcu i Auschwitz- -Birkenau ludności żydowskiej z getta krakowskiego w relacjach ofiar	397

Recenzje i sprawozdania

Joanna Sondel-Cedarmas (rec.), Philippe Foro, <i>Włochy faszystowskie</i> , Avalon, Kraków 2008, ss. 318	411
Maciej Marszał (rec.), Joanna Sondel-Cedarmas, <i>Gabriele D’Annunzio. U źródeł ideologicz- nych włoskiego faszyzmu</i> , Universitas, Kraków 2008, ss. 317	415

Anna Kanarek (rec.), Werner Jochmann, <i>Kryzys społeczny. Antysemityzm. Narodowy Socjalizm</i> , wstęp i opracowanie Henryk Olszewski, przeł. Bolesław Mrozewicz, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2007, t. I, ss. 597	419
Ewa Kozerska (rec.), Fabrice d'Almeida, <i>Światowe życie w czasach nazizmu. Elity europejskie wobec Hitlera</i> , przeł. Andrzej Wiśniewski, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2009, ss. 383	424
Łukasz Machaj (rec.), <i>The Holocaust: Voices of Scholars</i> , red. Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, Austeria, Craców 2009, ss. 297	430
Tomasz Cebulski (rec.), Alina Skibińska (współpr. Marta Janczewska et al.), <i>Źródła do badań nad zagładą Żydów na okupowanych ziemiach polskich. Przewodnik archiwalno-bibliograficzny</i> , Cyklady, Warszawa 2007, ss. 515	433
Witold Stankowski (rec.), Marek Bankowicz, Wiesław Kozub-Ciembroniewicz, <i>Dyktatura i tyranie. Szkice o niedemokratycznej władzy</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007, ss. 224	436
Witold Stankowski (rec.), Manus I. Midlarsky, <i>The Killing Trap. Genocide in the Twentieth Century</i> , Cambridge University Press, New York 2005, ss. 463	438
Radosław Antonów (rec.), Chris Bishop, <i>Zagraniczne formacje SS. Zagraniczni ochotnicy w Waffen-SS w latach 1940–1945</i> , Muza SA, wyd. II, Warszawa 2008, ss. 192	440
Jan Przybylski (rec.), Mark Solonin, <i>23 Czerwca – Dzień „M”</i> , przeł. Jerzy Redlich, Dom Wydawniczy Rebis, wyd. I, Warszawa 2008, ss. 520	443
Tomasz Scheffler (rec.), Heather Pringle, <i>Plan rasy panów. Instytut naukowy Himmlera a Holocaust</i> , przeł. Jacek Lang, Zysk i s-ka Wydawnictwo, wyd. I, Poznań 2009, ss. 382	447
Dagmara Mrozowska, Sprawozdanie z seminarium naukowego <i>Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat</i> , poświęconego pamięci Henryka Sławika w 65. rocznicę śmierci polskiego dyplomaty	455

Contents

Articles

Ryszard Skarżyński, In search for the essence of politics and of that which is political. Thomas Mann, Max Weber, Carl Schmitt and Hannah Arendt between emotions, dreams and the sense of reality	7
Adam Wielomski, Eric Voegelin on National Socialism. An attempt at philosophical-and-religious interpretation of the phenomenon	33
Marta Baranowska, Overman – the highest authority and lawmaker	55
Maria Zmierzak, A critique of democracy in Adolph Hitler's ideology	75
Marek Maciejewski, The leader and his followers. The beginnings of Adolph Hitler's power and authority among National Socialists	93
Anna Kanarek, Concepts and institutions of National Socialist law according to Karol Jonca	115
Joanna Sondel-Cedarmas, Giovanni Papini. From aesthetic Nationalism to political Futurism (1903–1914)	147
Małgorzata Kiwior-Filo, "Per una nuova democrazia" – Critique of Fascism in the political thought of Giovanni Amendola.	183
Jacek Bartyzel, Mexican synarchism (1931–2009): origins, history, doctrine. Part 2 (1945–2009)	195
Adam Bosiacki, Evolution of the Russian constitutionalism doctrine 1918–1991	243
Bartosz Czepil, The Soviet Union as a corrupt state	261
Maciej Cesarz, The racial doctrine of the Independent State of Croatia (1941–1945)	291
Marek Kornat, Inter-war Europe towards Józef Piłsudski's regime. Interpretations of "self-limiting dictatorship"	307
Wojciech Opióła, Polish right-wing press on Italy's and Third Reich's intervention in Spain 1936–1939.	351
Olgiert Grott, Polish National Socialist movement in the thirties of the twentieth century.	375
Agnieszka Zajączkowska-Drożdż, Deportations to Extermination Camps in Belzec and Auschwitz-Birkenau of Jewish population from Cracow Ghetto in Victims' accounts ..	397

Reviews

Joanna Sondel-Cedarmas (rev.), Philippe Foro, <i>Włochy faszystowskie</i> [Fascist Italy], Avalon, Kraków 2008, pp. 318.	411
Maciej Marszał (rev.), Joanna Sondel-Cedarmas, <i>Gabriele D'Annunzio. U źródeł ideologicznych włoskiego faszyzmu</i> [Gabriele D'Annunzio. At the ideological sources of Italian fascism], Universitas, Kraków 2008, pp. 317.	415

Anna Kanarek (rev.), Werner Jochmann, <i>Kryzys społeczny. Antysemityzm. Narodowy socjalizm</i> [Social crisis. Antisemitism. National Socialism], edited with an introduction by Henryk Olszewski, trans. Bolesław Mrozewicz, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2007, vol. I, pp. 597	419
Ewa Kozerska (rev.), Fabrice d'Almeida, <i>Światowe życie w czasach nazizmu. Elity europejskie wobec Hitlera</i> [High society in the Third Reich], trans. Andrzej Wiśniewski, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2009, pp. 383	424
Łukasz Machaj (rev.), <i>The Holocaust: Voices of Scholars</i> , ed. Jolanta-Ambrosewicz-Jacobs, Austeria, Cracow 2009, pp. 297	430
Tomasz Cebulski (rev.), Alina Skibińska, and Marta Janczewska et al., <i>Źródła do badań nad zagładą Żydów na okupowanych ziemiach polskich. Przewodnik archiwalno-bibliograficzny</i> [The sources for studies on extermination of Jews in the occupied Polish territories. The archival-and-bibliographical guide], Cyklady, Warszawa 2007, pp. 515	433
Witold Stankowski (rev.), Marek Bankowicz, Wiesław Kozub-Ciembroniewicz, <i>Dyktatury i tyranie. Szkice o niedemokratycznej władzy</i> [Dictatorships and tyrannies. Essays on non-democratic power], Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007, pp. 224.	436
Witold Stankowski (rev.), Manus I. Midlarsky, <i>The Killing Trap. Genocide in the Twentieth Century</i> , Cambridge University Press, New York 2005, pp. 463	438
Radosław Antonów (rev.), Chris Bishop, <i>Zagraniczne formacje SS. Zagraniczni ochotnicy w Waffen-SS w latach 1940–1945</i> [SS Hitler's foreign divisions: foreign volunteers in the Waffen SS 1940–1945], Muza SA, 2nd ed., Warszawa 2008, pp. 192	440
Jan Przybylski (rev.), Mark Sołomin, <i>23 Czerwca – Dzień „M”</i> [23 June – Day „M”], trans. Jerzy Redlich, Dom Wydawniczy Rebis, 1st ed., Warszawa 2008, pp. 520	443
Tomasz Scheffler (rev.), Heather Pringle, <i>Plan rasy panów. Instytut naukowy Himmlera a Holocaust</i> [The master plan: Himmler's scholars and the Holocaust], trans. Jacek Lang, Zysk i s-ka Wydawnictwo, 1st ed., Poznań 2009, pp. 382	447
Dagmara Mrozowska, <i>Sprawozdanie z seminarium naukowego Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat</i> , poświęconego pamięci Henryka Sławika w 65. rocznicę śmierci polskiego dyplomaty [Report on the academic seminar <i>He who saves one life, saves the world entire</i> devoted to the memory of Henryk Sławik on the 65th anniversary of death of the polish diplomat]	455